

✦ پول و بانک

رشد ۳۹ درصدی تجارت خارجی در مهر

سید روح اله لطیفی، سخنگوی کمیسیون توسعه تجارت خانه صمت گفت: در مهرماه امسال بیش از ۲۲ میلیون و ۸۰۹ هزار تن کالا به ارزش ۱۳ میلیارد و ۶۹۸ میلیون دلار، بین ایران و سایر کشورها تبادل شد که این میزان ۳۹ درصد بیشتر از مهر ماه سال قبل بوده است. او اظهار کرد: تجارت غیر نفتی کشور در مهر ماه امسال هم در صادرات، هم در واردات و هم ترانزیت خارجی شتاب چشم گیری داشته به گونه‌ای که بیش از ۱۸ میلیون و ۳۵۹ هزار تن کالا به ارزش ۶ میلیارد و ۷۷۱ میلیون دلار در این ماه، صادر شده که نسبت به مهر پارسال در وزن کالاهای صادراتی ۵۸.۶ درصد و در ارزش کالاهای صادراتی ۶۲.۶ درصد با رشد همراه بوده است/ایرنا

تخصیص ۹.۵ میلیارد دلار برای واردات دارو و کالاهای اساسی

طبق اعلام بانک مرکزی، از ابتدای امسال تا امروز، بیش از ۴۴ میلیارد دلار ارز واردات تامین شد که سهم کالاهای اساسی و دارو ۹ میلیارد و ۵۴۰ میلیون دلار است. از ابتدای سال جاری تا (۲۶ آبان ماه)، ۴۴ میلیارد و ۵۴۰ میلیون دلار ارز برای واردات کالاهای اساسی، دارو، کالاهای تجاری و بازرگانی، واردات در مقابل صادرات و خدمات تامین شده است. در این مدت برای کالاهای اساسی و دارو ۹ میلیارد و ۵۴۰ میلیون دلار، برای کالاهای تجاری و بازرگانی مبلغ ۲۴ میلیارد و ۳۲۸ میلیون دلار، برای خدمات ۹۵۰ میلیون دلار و برای واردات در مقابل صادرات ۹ میلیارد و ۷۲۲ میلیون دلار تأمین ارز صورت گرفته است. /ایسنا

۹۰ درصد تامین مالی کشور از طریق شبکه بانکی است

ابوالفضل نجارزاده، رئیس شورای هماهنگی بانک‌ها گفت: امروز حدود ۹۰ درصد تامین مالی کشور از سوی شبکه بانکی صورت می‌گیرد. او گفت: حدود ۹۰ درصد از تامین مالی کشور از سوی شبکه بانکی تامین می‌شود و امروزه شرایط اقتصادی ایجاب می‌کند بانک‌ها از بنگاه داری خارج شوند. شبکه بانکی با خروج از بنگاه داری می‌تواند منابع لازم را با ترکیب منابع مردم، در راستای تامین مالی فراهم کند. بنابراین خروج از بنگاه داری را در دستور کار قرار داده ایم. /ایرنا

تکیه درآمدهای دولت بر درآمدهای مالیاتی

سید محمد هادی سبحانیان، رئیس کل سازمان امور مالیاتی کشور با بیان اینکه امروز تکیه عمده درآمدهای دولت بر درآمدهای مالیاتی است، گفت: نباید اقتصاد کشور را به نفت گره زد. /ایرنا

فقط ۱۷ درصد اوراق سررسید نشده بازار مربوط به بخش خصوصی است

حجت اله صیدی، رئیس سازمان بورس و اوراق بهادار گفت: نزدیک به ۸۳ درصد از اوراقی که در بازار دارای مانده بوده و سررسید نشده‌اند، اوراق دولتی است و حداکثر ۱۷ درصد اوراق بخش خصوصی و مرتبط با زنجیره تولید داریم. /ایرنا

✦ صادرات

قائم‌پناه: وزارت خارجه به صادرات آثار هنرمندان ایرانی کمک کند

معاون اجرایی رئیس‌جمهوری گفت: هنر و صنایع دستی مشمول تحریم‌های ظالمانه نیست و دستگاه‌های مختلف از جمله وزارت امور خارجه می‌توانند به فروش و صادرات آثار تولیدی هنرمندان ایرانی کمک کنند. محمدجعفر قائم‌پناه در جریان بازدید از سی‌وهفتمین نمایشگاه ملی صنایع دستی، یادآور شد: یکی از راه‌های توسعه و معرفی این هنرها صادرات است. بهبود روابط سیاسی با همسایگان و دیگر کشورهای دنیا منجر به روابط فرهنگی و اجتماعی می‌شود و دولت در تلاش برای بهبود این مسیر است.

✦ کشاورزی

تغییر سقف قیمت گوجه فرنگی طی روزهای آینده

اکبر یابوری، رئیس اتحادیه بازر فروشان از تغییر ۲۰ الی ۲۳ هزار تومانی سقف قیمت گوجه فرنگی طی ۱۰ تا ۱۵ روز آینده خبر داد. قیمت گوجه فرنگی در هفته های اخیر افزایش چشمگیری داشته است به طوری که هر کیلوگرم از این محصول در خرده فروشی‌های شهر تهران بر اساس مشاهدات میدانی ۴۰ تا ۷۰ هزار تومان نیز به فروش می‌رسید. طی روزهای اخیر، قیمت گوجه فرنگی حدود ۲۵ تا ۳۰ درصد کاهش داشته و به وفور در میادین توزیع می‌شود و با افزایش بارهای رسیده از شهرستان‌های جنوبی در سراسر کشور، پیش‌بینی‌ها مبنی بر ادامه روند کاهش قیمت گوجه فرنگی، است /ایسنا

توانایی راه آهن ایران برای حمل سالانه ۱۵ میلیون تن بار

جبار ذاکری، مدیرعامل راه آهن جمهوری اسلامی ایران از آمادگی ایران برای حمل سالیانه ۱۰ تا ۱۵ میلیون تن بار از محورهای سرخس، اینچه برون، امیرآباد، بندر کاسپین و در غرب از طریق آستارا خبر داد. او در دیدار با «سائوزنیایف» رئیس هیات مدیره راه‌آهن، افزود: برای فعال کردن کریدور شمال- جنوب باید حجم مبادلات را بالا برد و برای این موضوع گلوگاه‌هایی وجود دارد که در صورت اطمینان از حجم بار، امکان افزایش ظرفیت وجود دارد. آمادگی راه آهن ایران برای حمل زغال سنگ، حمل بار از بندر کاسپین به بندرعباس، حمل بار از مرز ریلی اینچه برون و سرخس و نیز ایجاد کارگروه برای بررسی مسائل دو طرف، از دیگر موضوعاتی بود که مدیرعامل راه آهن بر آنها تاکید کرد. /ایرنا

برنامه دولت برای تولید ۳۰ هزار مگاوات برق باکمک سرمایه خارجی

الیاس حضرتی، رئیس شورای اطلاع رسانی دولت با اشاره به برنامه دولت جهت تولید ۳۰ هزارمگا وات برق گفت: با اولویت پ�لهای خورشیدی از سرمایه گذاران داخلی و خارجی در این حوزه دعوت شده است. رئیس شورای اطلاع رسانی دولت با اشاره به اینکه رئیس جمهور برای رفع ناترازی پیگیری‌های جدی انجام داده است، گفت: در همین راستا جلساتی برای تولید ۳۰ هزار مگاوات برق جهت رفع ناترازی با اولویت پ�لهای خورشیدی برگزار شده است. وی افزود، در این راستا از سرمایه گذاران داخلی و خارجی دعوت شده است. چنینها در حوزه پنل خورشیدی نقش اول را دارند. /تسنیم

او بر این باور است که مدیریت ناکافی منابع دریایی، استفاده غیرمناسب از منابع دریایی، آلودگی‌های دریایی و تخریب زیست‌محیطی تهدیدهایی جدی برای پایداری اقتصاد دریامحور ایران به‌شمار می‌روند. برای حل این مشکل، نیاز به بهبود مدیریت منابع دریایی و ایجاد قوانین و مقررات زیست‌محیطی مؤثر است.

این کارشناس سیاست‌های دریایی خاطرنشان می‌کند: برای استفاده بهینه از منابع دریایی، ایران نیازمند اصلاحات جدی در سیاست‌های اقتصادی خود است. سرمایه‌گذاری در بنادر و تکنولوژی‌های نوین دریایی می‌تواند راهی برای تحول در این بخش باشد. به‌ویژه، باید به‌طور خاص به تجارت الکترونیک و مبادلات دیجیتال در زمینه خدمات دریایی توجه کنیم. در غیر این صورت از ظرفیت‌های اقتصادی دریا به‌طور کامل بهره‌برداری نخواهد شد. او بر این باور است که پروژه‌های توسعه‌ای نظیر افزایش ظرفیت بنادر و بهبود امکانات نگهداری کشتی‌ها می‌توانند نقش مهمی در افزایش سهم ایران از بازارهای جهانی حمل‌ونقل و تجارت دریایی ایفاکنند.

سرمایه‌گذاری در بخش اقتصاد دریاجدی تر شود

سید حسن موسوی فرد، کارشناس سیاستگذاری اقتصادی به شهروند می‌گوید: صادرات محصولات دریایی ایران در سال‌های اخیر با مشکلاتی نظیر نوسانات قیمت، کاهش حجم تولید و چالش‌های بازارهای هدف روبه‌رو بوده است. با این حال، برای توسعه پایدار شیلات ایران، باید سرمایه‌گذاری در زیرساخت‌ها و افزایش بهره‌وری صنعت آبریزی‌پروری را در اولویت قرار داد. همچنین، سیاست‌گذاری درست در زمینه صدور مجوزهای جدید، نظارت دقیق بر کیفیت و رعایت استانداردهای جهانی می‌تواند به افزایش رقابت‌پذیری ایران در بازارهای بین‌المللی منجر شود. چراکه بیشترین مشکل در توسعه اقتصاد دریا مربوط به مجوزهایی است که دریافت آن اصولا با مشکل روبه‌رو است. دریافت مجوز چه در حوزه گردشگری، چه حوزه شیلات و چه حوزه صنعت دچار چالش است. نوع واگذاری کسب و کارها بسیار مشکل است چرا که از این ۵ هزار و ۸۰۰ متر ساحل میزان زیادی از آن دولتی است و تملک و بهره‌برداری را دچار مشکل می‌کند.

او به بحث سرمایه‌گذاری در این بخش اشاره کرده و می‌گوید: باید گفت سرمایه‌گذاری جدی در حوزه دریا صورت نگرفته است و به همین دلیل شاهد رشد حداکثری در این حوزه نبوده‌ایم.

او در ادامه می‌گوید: موضوع دیگر که توسعه دریامحور را دشوار کرده چالش توزیع نامتوازن جمعیت در کشور و نگاه متمرکزگرای است. عدم توجه جدی به پتانسیل‌ها و ظرفیت منابع نواحی مرزی و به‌خصوص در نواحی با مرز آبی بسیار مشهود است. به عنوان نمونه، هفت استان ساحلی ما که حدود ۲۵ درصد مساحت کشور را به خود اختصاص می‌دهند، تنها دربرگیرنده حدود ۱۰ درصد جمعیت کشور هستند. در حالی که بررسی‌ها نشان می‌دهد به ازای ایجاد یک شغل در بخش اقتصاد دریا، چهار شغل جدید ایجاد می‌شود که در مقایسه با سایر بخش‌ها بسیار قابل توجه است.

او بر این باور است که ایران دارای چندین منطقه آزاد تجاری از جمله چابهار، قشم و کیش است که می‌تواند به‌عنوان کانون‌های توسعه اقتصاد دریامحور مورد استفاده قرار گیرد. این مناطق به دلیل تسهیلات ویژه‌ای که در زمینه معافیت‌های گمرکی و مالیاتی دارند، می‌توانند به‌عنوان محلی برای جذب سرمایه‌گذاری‌های داخلی و خارجی در صنایع دریایی، کشتی‌سازی، گردشگری دریایی و سایر بخش‌ها عمل کنند. برای تحقق این هدف، توسعه زیرساخت‌ها و ارتقای کیفیت خدمات در این مناطق، به‌ویژه در بخش‌های حمل‌ونقل دریایی، خدمات بندری و لجستیک، ضروری است.

تشریح نقش دولت در توسعه اقتصاد دریامحور

و هزینه‌هایشان را از منابع دریا برداشت کنند. وی با بیان اینکه بسیاری از کشورها حسرت موقعیت سوق الجیشی کشور ما را می‌خورند، ادامه می‌دهد: ما با داشتن بزرگترین تنگه و کانال تجاری دنیا که کریدور تجاری شرکت‌ها و مجموعه‌های بازرگانی دنیاست، چقدر توانسته‌ایم از این نقطه امتیاز خود استفاده بکنیم؟ آقاپارزاده تصریح می‌کند: مسئله مهمتر، قوانین و بخشنامه‌هایی است که ما به گمرکات کشورمان ابلاغ کرده‌ایم؛ باید ببینیم این قسمت چقدر به ما در این مسیر کمک کرده است که بتواند درست عمل کند.

وی توجه به ظرفیت‌های استان‌های شمالی را در توسعه اقتصاد دریامحور ضروری خوانده و تاکید می‌کند: وقتی ما از اقتصاد دریا محور می‌گوییم، تمام توجهات به استان‌های جنوبی کشورمان جلب می‌شود در حالی که ما از دو سمت به دریا دسترسی داریم. ما دریای بزرگ کاسپین یا خزر را

«شهرزند» علل مغفول ماندن

اقتصاد دریا محور را بررسی می‌کند

دریا ثروت نجات بخش

← چرا فقط از ۵ درصد ظرفیت دریایی

در ایران استفاده می‌شود؟

[ملیحه محمودخواه] اقتصاد دریامحور یکی از ابعاد بسیار مهم و استراتژیک در توسعه اقتصادی کشورها به‌شمار می‌رود. این اقتصاد شامل استفاده از منابع دریایی برای ارتقای تجارت، انرژی، شیلات، گردشگری و بسیاری دیگر از صنایع مرتبط با دریا است. مقام معظم رهبری نیز در سخنان متعدد خود تاکید زیادی بر بهره‌برداری بهینه از ظرفیت‌های دریایی کشور داشته‌اند و این موضوع را به‌عنوان یکی از ارکان اصلی در مسیر توسعه و تحقق عدالت اجتماعی مطرح کرده‌اند. ایران با داشتن حدود ۵۸۰۰ کیلومتر ساحل در خلیج فارس، دریای عمان و دریای خزر، یکی از کشورهای بزرگ از نظر ظرفیت‌های دریامحور در منطقه است. دریاه و سواحل ایران، علاوه بر برخورداری از منابع غنی شیلاتی، به‌عنوان مسیرهای مهم برای حمل‌ونقل کالا و انرژی نیز نقش مهمی ایفا می‌کنند. به همین دلیل نیز در سخنان مقام معظم رهبری، همواره بر اهمیت دریا و استفاده بهینه از ظرفیت‌های دریایی تاکید شده است.

اقتصاد دریامحور در دنیا

شاید اگر امروز تصمیم گرفته شود ۱۰۰ موضوع و اقدام اساسی در فرایند توسعه کشور فهرست شده و از بین آنها ۵۰ موضوع مهم‌تر انتخاب شده و در نهایت پنج موضوع کلیدی و جدی برگزیده شود، بدون شک موضوع توجه به اقتصاد دریامحور و توسعه سواحل مکران در سبد انتخاب نهایی قرار می‌گیرد. ایران با داشتن ۵۸۰۰ کیلومتر نوار ساحلی جنوبی و شمالی (۴۰ درصد مرزهای کشور)، کشوری دریایی محسوب می‌شود؛ ولی در میزان استفاده از این نعمت خدادادی چندان موفق نبوده است. بیشترین فعالیت در عرصه سواحل کشور، مربوط به محدوده‌های شهری و روستایی و تأسیسات بندری و نظامی است که همه اینها حدود ۵ درصد از ظرفیت سواحل کشور را به خود اختصاص داده‌اند و حدود ۹۵ درصد از این ظرفیت مورد توجه قرار نگرفته است. درحالی‌که این مناطق دارای اهمیت ژئواستراتژیک، ژئوپلیتیک و ژئواکونومیک در مقیاس جهانی و منطقه‌ای هستند.

اقتصاد دریامحور در جهان

در حال حاضر بسیاری از کشورهای جهان سهم عمده‌ای از تولید ناخالص ملی خود را از دریا تأمین می‌کنند. در این میان ویتنام و سپس چین با بیش از ۵۰ درصد، در صدر قرار دارند. ایران نیز حدود ۱۰ درصد از تولید ناخالص ملی خود را از دریا تأمین می‌کند که با توجه به پتانسیل‌های موجود در کشور، رقم پایینی تلقی می‌شود. ایران حدود یک درصد اقتصاد دریایی دنیا را بدون احتساب منابع نفتی و گازی و حدود ۲/۵ درصد را با احتساب این منابع به خود اختصاص داده است. این در حالی است که از نظر پتانسیل موجود در اختیار کشور، ایران از بین ۱۸۴ کشور دررتبه چهل‌م قرار دارد، در صورتی‌که از نظر کسب درآمد، وضعیت مطلوبی نداشته و بیشترین فعالیت‌های اقتصادی در عرصه سواحل کشور متمرکز در محدوده شهرهای بزرگ ساحلی است.

اقتصاد دریا، راهی برای بهبود معیشت مردم

حسن بیک محمد لو، کارشناس حوزه اقتصاد دریا به شهروند می‌گوید: تحریم‌ها یکی از بزرگ‌ترین چالش‌ها برای ایران در بهره‌برداری از ظرفیت‌های دریامحور است. این تحریم‌ها موجب کاهش همکاری‌های بین‌المللی در زمینه حمل‌ونقل دریایی، کشتی‌سازی و انتقال فناوری‌های نوین می‌شود. از سوی دیگر کمبود زیرساخت‌ها و فناوری‌های نوین بسیاری از بنادر و زیرساخت‌های دریایی ایران را دچار مشکل کرده و بیشتر آنها نیاز به توسعه و تجهیز دارند. همچنین کمبود فناوری‌های نوین در بخش‌های مختلف مانند شیلات، انرژی‌های دریایی و حمل‌ونقل دریایی یکی دیگر از موانع اصلی در بهره‌برداری از ظرفیت‌های دریامحور است.

ولی‌الله آقاپارزاده، کارشناس ارشد اقتصادی با اشاره به گذشت یک سال از ابلاغ سیاست‌های کلی توسعه دریا محور به روسای قوای سه‌گانه و رئیس مجمع تشخیص مصلحت نظام، این امر را یکی از اصلی‌ترین قسمت‌های برنامه هفتم توسعه خوانده و می‌گوید: یکی از مهمترین نکات مطرح شده در برنامه هفتم، تشریح نقش دولت در تسهیل و توسعه اقتصاد دریامحور است و در این زمینه، تکالیف و مسئولیت‌های متعدد و جامعی بر عهده دولت گذاشته شده است.

آقاپارزاده می‌افزاید: اینکه دولت تاکنون چه کاری توانسته در این زمینه انجام دهد و به عنوان مثال در بخش آموزش و پژوهش چه قدر در زمینه پرورش متخصصان و تولید علم موفق بوده است، از مواردی است که باید مورد توجه قرار گیرد. وی با بیان اینکه یکی از موضوعات مورد تاکید رهبر معظم انقلاب، ایجاد توسعه پایدار در این زمینه بوده، اظهار می‌کند: باید ببینیم که آیا ما توانسته‌ایم در دریای عمان و خلیج همیشه فارس به اهداف خود برسیم یا نه؟

این کارشناس اقتصادی تصریح می‌کند: یکی از مواردی که جزو تکالیف دولت بوده، برداشتن معضلات و حل مسائل گمرکی اقتصاد دریا محور است و شاید نتوانسته‌ایم این اصل را اجرایی کنیم که استان‌های ساحلی ما بتوانند درآمد‌ها